

Referenties

- Arnold, I.J.M. (2011). Compensatorische toetsing en kwaliteit: ervaringen vanuit de Erasmus School of Economics. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs*, 29(1), 31-40.
- Arnold, I.J.M., & Brink, W. van den. (2009). De invloed van compensatie op studie-uitval en doorstroom. *Tijdschrift voor het Hoger Onderwijs*, 16(3), 11-15.
- Ausubel, D. P. (1960). The use of advance organizers in the learning and retention of meaningful verbal material. *Journal of Educational Psychology*, 51(5), 267-272.
- Baars, G. J. A., Schmidt, H. G., Hermus, P., Van der Molen, H. T., Arnold, I. J. M., & Smeets, G. (2021, 30 november). Which students benefit most from an intervention aimed at reducing academic procrastination? *European Journal of Higher Education*. DOI: 10.1080/21568235.2021.1999294 <https://doi.org/10.1080/21568235.2021.1999294>
- Cohen-Schotanus, J., Visser, K., Jansen, E., & Bax, A. (2019). *Studiesucces door onderwijskwaliteit*. Boom.
- Berding, J. (2016). 'Ik ben ook maar een mens': *Opvoeding en onderwijs aan de hand van Korczak, Dewey en Arendt*. Phronese.
- Biesta, G. (2014). *Het prachtige risico van onderwijs*. Phronese.
- Biggs, J. (1996). Enhancing teaching through constructive alignment. *Higher Education*, 32(3), 347-364.
- Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for quality learning at university. What the student does*. (4th edition). Open University Press.
- Biwer, F., De Bruin, A., & Persky, A. (2022). Study smart – impact of a learning strategy training on students' study behavior and academic performance. *Advances in Health Science Education*. <https://doi.org/10.1007/s10459-022-10149-z>
- Bjork, R., & Bjork, E. (2019). Forgetting as the friend of learning: implications for teaching and self-regulated learning. *Advances in Physiology Education*, 43(2), 164-167.
- Bobbitt, F. (1924). *How to make a curriculum*. Riverside Press.
- Bruner, J. (1960). *The process of education: A landmark in educational theory*. Harvard University Press.
- Carless, D., & Boud, D. (2018). The development of student feedback literacy: enabling uptake of feedback. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 43(8), 1315-1325. <https://doi.org/10.1080/02602938.2018.1463354>
- CBS. (2017, 23 december). *Worden we individualistischer?* CBS. Geraadpleegd op 22 oktober, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2017/52/worden-we-individualistischer>
- Cohen-Schotanus, J. (1995). De praktijk van compensatie. *Onderzoek van onderwijs*, 24, 60-62.

- Commissie Positionering Hoger Beroepsonderwijs (2022). *Focus op professie. Rapport commissie Positionering Hoger Beroepsonderwijs*. Geraadpleegd op 4 december 2022, van https://www.vereniginghogescholen.nl/system/knowledge_base/attachments/files/000/001/352/original/FOCUS_OP_PROFESSIE_DEF_WEB.pdf?1669994899
- De Bruyckere, P. (2021). De kracht van het collectief geloof: collective student efficacy. In L. Bradt, B. Spruyt, & E. Coenen (Eds). *Over leven op school: De rol van school in het leven van jongeren* (pp. 173-181). Acco.
- De Groot, A. D. (1966). *Vijven en zessen: Cijfers en beslissingen*. Wolters Noordhoff.
- De Kleijn, R. A. M. (2021). Supporting student and teacher feedback literacy: an instructional model for student feedback processes. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 47(8), 1-15. <https://doi.org/10.1080/02602938.2021.1967283>
- De Vries, B. (2016). *Ontwerpen van onderwijs: Trends voor de toekomst*. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.
- Den Hertog, F., & Huizenga, E. (1997). *De kennisfactor: Concurren als kennisonderne-
ming*. Kluwer.
- Delnoij, L. E. C., Dirkx, K. J. H., Janssen, J. P. W., & Martens, R. L. (2020). Predicting and resolving non-completion in higher (online) education: A literature review. *Educational Research Review*, 29, 100313. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2020.100313>
- Denessen, E. (2017). *Verantwoord omgaan met verschillen: sociale-culturele achtergronden en differentiatie in het onderwijs*. Universiteit Leiden.
- Dewey, J. (1902). *The child and the curriculum*. University of Chicago Press.
- Eisner, E. W. (1967). Educational objectives: Help or hindrance? *American Journal of Education*, 91(4), 549 -560.
- Eisner, E. W. (1979). *The educational imagination: On the design and evaluation of school programs*. Macmillan.
- Elffers, L. (2022). *Onderwijs maakt het verschil: Kansengelijkheid in het Nederlandse onderwijs*. Walburg Pers.
- Er is geen excuus om het curriculum niet inclusief te maken. (2022, 18 oktober). ScienceGuide. Geraadpleegd op 26 augustus 2022, van <https://www.scienceguide.nl/2022/10/er-is-geen-excuus-om-het-curriculum-niet-inclusief-te-maken/>
- Gomes, C. (2020). *I belong here: Student sense of belonging en de relatie met studentsucces*. Hogeschool Rotterdam Uitgeverij.
- Goodlad, J. I., Klein, M. F., & Tye, K. A. (1979). The domains of curriculum and their study. In J. I. Goodlad (Ed.), *Curriculum inquiry: The study of curriculum practice* (pp.43-76). McGraw-Hill.
- Groothuijsen, S. E. A., Bronkhorst, L. H., Prins, G. T., & Kuiper, W. (2021). Samenhang tussen kwaliteit en impact van praktijkgericht onderzoek: een empirische verkenning. *Pedagogische Studiën*, 98(2), 132-152.
- Hattie, J. A. C. (2009). *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. Routledge.

- Het hbo krimpt sneller dan verwacht, de universiteiten blijven wel groeien. (2022, 25 mei). ScienceGuide. Geraadpleegd op 31 mei, van <https://www.scienceguide.nl/2022/05/het-hbo-krimpt-sneller-dan-verwacht/>
- Het onderwijs lijdt aan edubesitas. (2021, 20 september). Van Twaalf tot Achttien. Geraadpleegd op 26 december 2022, van <https://www.van12tot18.nl/het-onderwijs-lijdt-aan-edubesitas>
- Hoe maak je een curriculum? (2022, 18 december). Geraadpleegd op 18 december, van <https://tjipcast.nl/onderwijs/hoe-maak-je-een-curriculum-met-jan-van-den-akker/>
- Hoof, T., Surma, T., & Kirschner, P. A. (2021a). (Leer studenten) studeren met succes: Wat de wetenschap jou als docent vertelt over effectief leren en studeren. Thomas More-hogeschool.
- Hoof, T., Surma, T., & Kirschner, P. A. (2021b). Studeren met succes: Wat de wetenschap jou als student vertelt over effectief studeren. Thomas More-hogeschool
- Hoogveld, B., Janssen-Noordman, A., & Van Merriënboer, J. J. G. (2017). Innovatief onderwijs ontwerpen: De ontwerpprincipes van het 4C/ID-model. Noordhoff Uitgevers.
- Huizinga, T. (2014). Developing curriculum design expertise through teacher design teams. Universiteit Twente. Geraadpleegd op 8 juli 2022, van <https://research.utwente.nl/en/publications/developing-curriculum-design-expertise-through-teacher-design-tea>
- Jansen, E. P. W. A. (1996). Curriculumorganisatie en studievoortgang: Een onderzoek onder zes studierichtingen aan de Rijksuniversiteit Groningen (proefschrift). Groningen: Rijksuniversiteit Groningen, ION/COWOG.
- Jansen, E. P. W. A. (2004). The influence of the curriculum organization on study progress in higher education. *Higher Education*, 47, 411–435.
- Kickert, R. (2020). Raising the bar: Higher education students' sensitivity to the assessment policy. Erasmus Universiteit.
- Klatte, E. (2019). Grip op studiesucces: Adviesrapport studiesucces. Hogeschool Rotterdam. Geraadpleegd op 8 juli 2022, van <https://www.scienceguide.nl/wp-content/uploads/2019/03/Rapport-Grip-op-Studiesucces-cie-Klatte.pdf>
- Kneyber, R., & De Kleijn, R. (2022, 9 oktober). Poster 'vraag beter om feedback'. Toetsrevolutie.nl. Geraadpleegd op ..., van <https://toetsrevolutie.nl/?p=4654>
- Kneyber, R., Sluijsmans, D. M. A., Devid, V., & Wilde-López, B. (2022). Formatief handelen: Van instrument naar ontwerp. Phronese.
- Kneyber, R., Sluijsmans, D., Devid, V., & Wilde Lopez, B. (2022, 23 oktober). Ons model voor formatief handelen. Toetsrevolutie.nl. Geraadpleegd op 25 oktober 2022, van <https://toetsrevolutie.nl/?p=1869>
- Last, B., & Jongen, S. (2021). Blended learning en onderwijsontwerp: Van theorie naar praktijk. Boom.

- Lectoraat *Integrale Curriculumontwikkeling* (z.d.). Hogeschool Rotterdam. Geraadpleegd op 13 oktober 2022, van <https://www.hogeschoolrotterdam.nl/onderzoek/lectoren/talentontwikkeling/lectoren/Dominique-Sluijsmans/lectoraat-integrale-curriculumontwikkeling/>
- Leest, B., Van Langen, A., & Smeets, A. (2022). *De eerste honderd dagen in het hoger onderwijs: Een overzichtsstudie*. KBA Nijmegen.
- Leidinggeven aan curriculumontwikkeling. (2022, 15 mei). Onderwijscommunity.nl. Geraadpleegd op 8 juli 2022, van <https://onderwijscommunity.nl/artikelen/leidinggeven-aan-curriculumontwikkeling/>
- Linthorst, O. (2015, 15 september). 'We laten veel studenten onterecht zakken'. Hogeschool Rotterdam. Geraadpleegd op ..., van <https://profielen.hr.nl/2015/we-laten-veel-studenten-onterecht-zakken/>
- Lucassen, M. (2021, 30 september). *Waartoe dient een curriculum?* vernieuwonderwijs.nl. Geraadpleegd op 6 juli 2022, van <https://www.vernieuwonderwijs.nl/waartoe-dient-een-curriculum/>
- Malecka, B., & Boud, D. (2021). Fostering student motivation and engagement with feedback through ipsative processes. *Teaching in Higher Education*, 47(4), 1-15. <https://doi.org/10.1080/13562517.2021.1928061>
- Meester, E. (2021). *Wetenswaardig: Curriculumontwikkeling voor primair onderwijs*. Uitgeverij Pica.
- Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie. (2018). *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland*. NVAO.
- Nieveen, N., Van der Hoeven, M., Ten Voorde, M., Koopmans, A., & Van Lanschot Hubrecht, V. (2013). *Docent als ontwerper: raamwerk voor doordenking ontwerptaken*. SLO.
- Nieuwenhuis, A. F. M. en Kuijer-Siebelink, W. (2022). Beroepspedagogiek als maatschappelijke opdracht, *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs*, 40(3/4), 69-83.
- Overladenheid bekeken door de bril van de leerpsycholoog*. (2021, 16 oktober). Geraadpleegd op 22 december 2022, van <https://www.van12tot18.nl/overladenheid-bekeken-door-de-bril-van-de-leerpsycholoog>
- Plomp, Tj., & Nieveen, N. (2013). *An Introduction to Educational Design Research*. SLO.
- Popham, W. J. (2008). *Transformative Assessment*. Association for Supervision & Curriculum Development.
- Reeves, T. C. (2006). Design research from a technology perspective. In J. van den Akker, K. Gravemeijer, S. McKenney, & N. Nieveen (Eds.). *Educational design research* (pp. 52-66). Routledge.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68-78.
- Schiro, M. (2013). *Curriculum theory. Conflicting visions and enduring concerns*. SAGE Publications.

- Schmidt, J. M., & Koljenovic, E. (z.d.). *Toolkit studiesucces: Studentversie*. Hogeschool Rotterdam. Geraadpleegd op 10 augustus, van https://www.hogeschoolrotterdam.nl/contentassets/1e8c817d0bfa427f9db29be25effbb0f/7355_toolkit-studiesucces_student_lr.pdf
- SLO. (2022). *Curriculumwaaier*. Geraadpleegd op 18 augustus, van <https://www.slo.nl/@10748/curriculumwaaier/>
- Sluijsmans, D. M. A. (2013). *Verankerd in leren: Vijf bouwstenen voor professioneel beoordelen in het hoger beroepsonderwijs*. Zuyd Hogeschool.
- Sluijsmans, D., Devid, V., & Kneyber, R. (2022, 6 juni). *Toetsing als onderzoek naar het leerproces*. Toetsrevolutie.nl. Geraadpleegd op 10 juli 2022, van <https://toetsrevolutie.nl/?p=3929>
- Sluijsmans, D., & Sluijsmans, L. (2015). Kolonisten van Catan. *Examens* 1, 35.
- Soderstrom, N. C., & Bjork, R. A. (2015). Learning versus performance: an integrative review. *Perspectives on Psychological Science*, 10(2) 176-199.
- Soeting, J., & Haykens, E. (z.d.). Cesuurbepaling houdt veel meer in dan afspreken dat 55% een voldoende is. Hogeschool Utrecht. Geraadpleegd op 10 juli 2022, van <https://husite.nl/toetsing-nieuw/wp-content/uploads/sites/299/2020/02/Cesuurbepaling.pdf>
- Stenhouse, L. (1970). Some limitations of the use of objectives in curriculum research and planning. *Paedagogica Europaea*, 6, 7383.
- Stenhouse, L. (1978). *An introduction to curriculum research and development*. Heinemann Education Books Ltd.
- Strayhorn, T. L. (2018). *College students' sense of belonging: A key to educational success for all students*. Routledge.
- Surma, T., Vanhoyweghen, K., Sluijsmans, D. M. A., Camp, G., Muijs, D., & Kirschner, P. (2019). *Wijze lessen: Twaalf didactische bouwstenen voor effectieve didactiek*. Ten Brink Uitgevers.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory and practice*. Harcourt Brace & World.
- Tyler, R. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: University of Chicago Press.
- Van Berkel, H., Bax, A., & Joosten-ten Brinke, D. (2014). *Toetsen in het hoger onderwijs*. Bohn Stafleu van Loghum.
- Van Damme, D. (2014). *Hoger onderwijs: Een systeem met wankelende grondvesten*. Geraadpleegd op 8 oktober, van <https://www.vereniginghogescholen.nl/kennisbank/thema-s-en-subthema-s/artikelen/column-prof-dr-dirk-van-damme-hbodis-cours-vereniging-hogescholen-7-12-2015>
- Van den Akker, J. (2003). Curriculum perspectives: An introduction. In J. van den Akker, W. Kuiper, & U. Hameyer (Eds.), *Curriculum landscapes and trends* (pp. 1-10). Kluwer Academic Publishers.

- Van den Akker, J., Kuiper, W., & Nieveen, N. (2012). Bruggen slaan tussen beleid, praktijk en wetenschap in curriculumontwikkeling en -onderzoek. *Pedagogische Studiën*, 89(6), 399-410.
- Van der Schoot, M., & Sluijsmans, D. (2021, 28 juli). *Het dichtgetimmerde curriculum: Over de doorgeschoten verschuiving van inhoud naar vorm in het hoger onderwijs*. Edukitchen.nl. Geraadpleegd op 10 juli 2022, van <http://edukitchen.nl/het-dichtgetimmerde-curriculum/>
- Vanhoof, S. & Speltincx, G. (2021). *Feedback in de klas: Verborgen leeransen*. Lannoo Campus.
- Van Kan, C. (2021). *De waarde(n) van onderwijs: Het primaat binnen de pedagogische professionaliteit van leraren*. Hogeschool Rotterdam. Geraadpleegd op 10 oktober 2022, van <https://www.hogeschoolrotterdam.nl/onderzoek/projecten-en-publicaties/pub/de-waarden-van-onderwijs-het-primaat-binnen-d/900276c9-a920-4862-ae1a-e29aa0aff965/>
- Van Kruiningen, J., & de Jong, J. (2022). *Geef ze het nakijken. Over activerende feedback en schrijfbegeleiding*. Amsterdam: Boom uitgevers.
- Van Merriënboer, J. J. G. (1997). *Training complex cognitive skills: A four-component instructional design model for technical training*. Educational Technology Publications.
- Van Merriënboer, J. J. G., & Kirschner, P. A. (2018). *Ten steps to complex learning: A systematic approach to four-component instructional design*. (3rd edition.). Routledge.
- Van Middelkoop, D. (2022). *Samen goed werken: Pleidooi voor een herwaardering van professionaliteit en vakmanschap*. Uitgeverij Eburon. Geraadpleegd op 2 november 2022, van https://pure.hva.nl/ws/files/24989560/Samen_goed_werken.pdf
- Van Zalen, K., & Kragten, R. (2022). *Feedbackprocessen in je onderwijs: Gids voor docenten*. Hogeschool van Amsterdam. Geraadpleegd op 15 oktober, van <https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:6978973194351218689/>
- Vanhoof, S., Speltincx, G., Sluijsmans, D., & Devid, V. (2022, 11 maart). *Feedback mag je niet onnodig lang achtervolgen*. Toetsrevolutie. Geraadpleegd op 21 juli 2022, van <https://toetsrevolutie.nl/?p=3149>
- Vereniging Hogescholen. (2015). *#hbo 2025: Wendbaar en weerbaar*.
- Vermeulen, L., Scheepers, A., Adriaans, M., Arends, L., Van den Bos, R., Bouwmeester, S., Van der Meer, F., Schaap, L., Smeets, G., Van der Molen, H., & Schmidt, H. (2012). Nominiaal studeren in het eerste jaar. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs*, 30(3), 204-216.
- Voerman, L. (2021). *Hoge verwachtingen gaan over (n)u: De invloed van de verwachtingen van leraren op het leren en de motivatie van hun leerlingen*. Hogeschool Rotterdam. Geraadpleegd op 3 juli, van <https://www.hogeschoolrotterdam.nl/onderzoek/projecten-en-publicaties/talentontwikkeling/optimaliseren-leerprocessen/openbare-lessen/openbare-les-lia-voerman/>
- Weggeman, M. (2000). *Kennismanagement: de praktijk*. Scriptum.

- Wetenswaardig voor curriculumontwikkeling* (z.d.). Hogeschool Rotterdam. Geraadpleegd op 22 november 2022, van <https://www.hogeschoolrotterdam.nl/onderzoek/lectoren/talentontwikkeling/lectoren/Dominique-Sluijsmans/lectorat-integrale-curriculumontwikkeling/wetenswaardig-voor-curriculumontwikkeling/>
- Wiggins, G., & McTighe, J. (2006). *Understanding by design*. (2nd edition.). Pearson Prentice Hall.
- William, D. (2013). *Principled curriculum design*. [Redesigning Schooling 3]. SSAT Limited.
- William, D. (2014). *Principled assessment design*. [Redesigning Schooling 8]. SSAT Limited.
- Winstone, N., & Carless, D. (2019). *Designing effective feedback processes for higher education: A learning-focused approach*. Routledge.
- Winstone, N. E., & Boud, D. (2020). The need to disentangle assessment and feedback in higher education. *Studies in Higher Education* 47(3), 656–667. <https://doi.org/10.1080/03075079.2020.1779687>